

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Districtului militar Ural din 27 mai 1943, în cauza penală în privința lui

Ramașcan Stepan xxxxx, născut în xxxxx, originar xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 07.11.2018 – 18.12.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al Districtului militar Ural din 27 mai 1943, Ramașcan Stepan a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, la 15 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

Prin aceeași sentință, Ramașcan Stepan a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

2. Potrivit sentinței, Ramașcan Stepan a fost declarat vinovat de faptul că în anul 1939, locuind pe teritoriul orașului Soroca, a fost racolat de către reprezentantul serviciului de informații român pentru activitate de spionaj. Inculpatul urma să îndeplinească pe teritoriul URSS misiuni speciale și anume să colecteze informații privind dislocarea unităților militare sovietice și fortificațiilor de apărare. Datele acumulate urmau să fie transmise reprezentantului serviciului secret român. După instaurarea puterii sovietice pe teritoriul Basarabiei, inculpatul în anul 1940 a trecut pe teritoriul URSS și a colectat informațiile necesare, însă nu a reușit să le transmită din motiv că persoana de legătură a fost arestată.

Acțiunile lui Ramașcan Stepan au fost calificate ca fapte care ar fi pus în pericol potențialul militar al URSS, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a acesteia.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Ramașcan Stepan.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului Ramașcan Stepan în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul prin acțiunile sale, a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS.

Instanța de judecată a încălcat dreptul inculpatului la apărare, deoarece cauza a fost examinată în lipsa apărătorului, prezența căruia era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că, condamnarea lui Ramașcan Stepan constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului militar al Districtului militar Ural din 27 mai 1943, Ramașcan Stepan a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii „trădare de patrie” în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Ramașcan Stepan în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu

casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al Districtului militar Ural din 27 mai 1943, cu încetarea procesului penal în privința lui **Ramașcan Stepan xxxxx**, condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR.

Ramașcan Stepan xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor